

I se'ls va endur. Només un missatge. “Nens, marxem de viatge. Avui! Porteu una maleta petita amb una muda. No us preocupeu per res més: tindreu tot el que necessiteu. A les 16:00 us vull als tres a l'aeroport”.

EII era així. Havia recorregut mig món sense cap mena de planificació. Quan volia, comprava els bitllets i se n'anava al destí més remot que trobava. Més d'un cop la seva família s'havia tornat boja! Però li era igual. *EII* hi gaudia.

Els primers anys viatjava acompanyat de la seva dona, però al cap de poc, ella es va cansar del desordre i els canvis de plans a última hora i el va deixar com el que realment era: un viatger solitari. No per molt temps, és clar. Quan els nens van tenir boca per parlar, de seguida van demanar d'acompanyar-lo. I, tot i que amb alguna dificultat pel mig, ho van aconseguir. Eren ben petits i ja havien viatjat arreu del món. Compartien aquesta afició. Eren quatre viatgers intrèpids en una societat planificada. Eren una petita família unida en una família gran i plena de conflictes. I és que els nens no vivien pas en una família fàcil. Des de petits, els seus familiars els havien intentat instruir de la manera més clàssica, per ser els futurs successors dins el negoci familiar. Però ells tenien un esperit lliure. Quan els seus familiars van entendre el caràcter dels nens, el van veure a *EII*. *EII*, el cas perdut de la família. Mal estudiant però, així i tot, expert en la vida, valent i emprenedor, però sense interès amb el llegat familiar. Li tenien enveja. No tothom pot portar una vida com la que portava *EII*. La vida d'un viatger lliure i solitari. Lluitant per l'impossible. No tothom és així. Les mesures que van prendre els familiars són lògiques: van intentar que els nens no tinguessin cap mena de contacte amb *EII*, per evitar potenciar els defectes que intentaven corregir incansablement i, tot sigui dit, sense gaire èxit. Però va ser inevitable. En les poques trobades familiars, que es feien a l'any, va ser suficient perquè tots quatre veiessin que eren ànimes bessones i, al cap de poc, els familiars van desistir en la seva tasca i es van posar a pensar com salvar el llegat familiar, ja que quedava clar que el futur dels nens no passava pel negoci de casa.

Però tornant al viatge... El destí era Nova York! *EII* ja hi havia viatjat, potser no era un dels seus llocs preferits, però tenien gustos diferents. Ella era una fan dels clàssics anglesos, Shakespeare, Dickens, Austen, les germanes Brontë... Li agradava moltíssim viatjar als llocs on succeïen les novel·les. Ells dos, els nois, eren iguals, compartien les mateixes aficions i gustos. Els agradava visitar les grans capitals Londres, Tòquio, Sidney, Hong Kong, etc. I *EII* sentia una forta inclinació cap als països asiàtics o sud-americans, però sobretot per les cultures minoritàries que s'hi podien trobar. Les destinacions dels viatges les decidien entre tots cada principi d'any: decidien el nombre de viatges que pensaven fer aquell any i escollien les destinacions. La manera en organitzar-los era força curiosa també. El nombre mínim de viatges que feien a l'any eren quatre així que dividien els viatges en quatre categories. La primera era la categoria “Expedició”. Aquest era el viatge més llarg,

podia durar fins a dos mesos, les vacances d'estiu. Eren viatges en què es feia una forta immersió (aprenien moltíssimes coses sobre el lloc on anessin). La categoria següent era "Extrem". Sempre organitzaven aquest viatge per Nadal i solien anar a llocs on fes bon temps per fer activitats extremes com paracaigudisme, parapent, nadar amb taurons, busseig, etc. Una altra categoria era "Cultural i literària". Aquesta era fixa cada Setmana Santa i consistia en un petit viatge a un lloc culturalment important, on aprenien sobre la temàtica en concret. I per acabar hi havia la categoria "Sorpresa". Aquesta categoria era la més variada, solien ser viatges curts, de no gaire més de cinc dies, com a molt una setmana. A tots els agradaven totes les categories, però cada un tenia les seves preferències. A *EII* li agradava l'expedició. Li encantava anar a conèixer les cultures perdudes al mig de l'Amazones, o els monjos budistes del Tibet. Ella, en canvi, preferia les culturals i literàries, ja que amb aquestes solien visitar la seva estimada Anglaterra i els indrets on els seus ídols trobaven la inspiració a l'hora d'escriure els relats que, després, van esdevenir clàssics en la història de la literatura. I ells dos, els nois, preferien les sorpreses, perquè podien visitar les capitals emblemàtiques del món.

Com ja us imaginareu, el viatge que farien, era categoria "Sorpresa" i, proposat pels nois, però els nens encara no ho sabien. Només *EII*, perquè havia comprat els bitllets dos dies abans.

En embarcar a l'avió, *EII* va treure el mòbil i es va posar a buscar quins eren els seus seients. Una dona se li va acostar i li va dir:

- Vol que l'ajudi?- ben bé com si parlés amb un nen petit que no sap on trobar la seva mare-.

EII una mica molest per aquest tracte va respondre:

- No i ara, ja ho sé trobar sol! Gràcies.- I va continuar buscant els seients.

Però va sentir que la noia s'allunyava tot remugant:

- No hi ha qui els entengui... Es prenen l'oferiment d'ajuda com un insult.

El viatge en avió va ser força llarg i van arribar quan ja era ben de nit. En sortir de l'aeroport van demanar un taxi. Els va recollir un taxista que feia cara d'estar cansat però, així i tot, va ser molt simpàtic. Els va preguntar la direcció, els va donar una mica de conversa, i els nens van aprofitar per practicar el seu anglès. Però, en parar en un semàfor, es va girar cap endarrere i va preguntar als nens:

- On m'havíeu dit que us deixés?- els nens, que no sabien la direcció, van assenyalar-lo a *EII*, que seia al davant, al costat del taxista.

El taxista va exclamar:

- I doncs, Sir, on vol que els deixi?
- East 44th Street, si us plau.

- Vol dir que no prefereix que els deixi directament a l'hotel? Veurà senyor, és tard i als carrers no hi ha gaire gent... Si es perd, a qui li preguntarà?

E//, es va començar a sentir molest.

- Miri senyor, he estat en aquesta ciutat moltíssimes vegades. Us puc ben assegurar que soc prou gran per cuidar-me i gestionar sol els meus problemes.
- I és clar, i és clar, Sir.

En arribar a la destinació, es disposaven a baixar del cotxe quan el taxista va baixar la finestra del cotxe i tot dirigint-se a E//, més que als nens, va dir:

- Aneu amb compte de no relliscar, Sir, el terra està glaçat i és traïdor.- I abans que E// pogués dir res, va accelerar i els va deixar ben enrere-.

El van observar immòbils fins que es va perdre al final del carrer i sense dir res es van posar tots en marxa. Els nens sabien que E// estava molest per quelcom que havia dit o fet el taxista, però no ho tenien clar, així que van preferir no dir res. E// cavil·lava sobre el tracte que li oferia la gent, com de molest podia arribar a ser de vegades. Però en veure que els nens estaven més callats que de costum va decidir treure ferro a la situació. Amb gran exageració va començar a caminar com si el terra rellisqués tant que amb prou feines es pogués aguantar dret i a cridar: "Nens, nens ajudeu-me que el terra és traïdor i rellisca". Els nens van esclatar a riure, el van imitar, i van seguir amb la broma fins ben bé l'arribada a l'hotel, on van decidir posar-se seriosos no fos cas que no els deixessin entrar... Però fins i tot un cop al llit, després d'haver rigut a més no poder de la situació, E// no va poder evitar sentir-se una mica trist tot pensant en les circumstàncies i es va adormir amb una sensació de ràbia i impotència cap a la gent que no el considerava prou vàlid per anar sol pel món, com havia fet sempre.

L'endemà al matí es van llevar molt d'hora. Van esmorzar al bufet de l'hotel i van dedicar el matí a activitats culturals programades pels nois. Durant el vol, E// havia explicat als nois que, com era una de les destinacions que ells havien escollit, ara havien de planificar l'estada. Típic d'E//. Sempre a última hora. Però cap dels dos es va queixar, al cap i a la fi, era el seu viatge i el podien crear ells. Es van passar tot el vol fent una llista de llocs per visitar i comprant entrades. Eren massa llocs per només tres dies! L'única condició que els havia posat E// era reservar les tardes per activitats que E// havia pensat i que serien úniques. Entre una cosa i l'altra, el matí va transcórrer tranquil·lament i van recórrer bona part de la ciutat. E// no va poder objectar res i va reconèixer que les visites, que havien programat els nois, estaven a l'altura del viatge. Van decidir dinar a un restaurant que va buscar ella. En arribar, de seguida van veure que era un local petit i bastant buit. Els únics ocupants del bar eren dos homes que seien en una taula i discutien baixet. Ells, els nois, es van girar cap a ella demanant-li explicacions i E// va fer cara expectant, ja que sabia que la noia havia triat premeditadament aquell lloc per alguna raó desconeguda. Ella es va limitar a

respondre “Les ressenyes eren bones... I... no us ho creureu! El propietari del restaurant és un col·leccionista d'articles antics i conserva una de les pàgines de l'esborrany que va fer Shakespeare quan va escriure Romeu i Julieta! Està escrit amb la seva pròpia lletra i cal·ligrafia! Necessitava veure-ho!”. En aquell moment va aparèixer el famós col·leccionista i ella va córrer a presentar-se i a demanar-li que li mostrés el manuscrit. Finalment, va resultar que el menjar era de primera i el bon home, a part de fer col·lecció d'un munt d'articles antics, també feia col·lecció d'anècdotes. Era exagerat. Cada paraula li recordava a una vivència, història, llibre, etc. En un moment donat els en va explicar una de força divertida: un grup de quatre iaies d'uns noranta anys van decidir viatjar a Nova York perquè no volien que els quedés per fer. Els seus familiars les van advertir que no hi anessin, fins i tot els van fer agafar por dient-los que qualsevol les atracaria pel carrer o al mateix hotel i els prendria tot allò de valor que tinguessin. Però elles ja estaven decidides. En arribar a l'hotel, tot just pujaven a l'ascensor, quan van entrar tres homes fornits dos dels quals portaven una pistola al cinturó. Elles es van afanyar a treure's tot el que portaven de valor a sobre, per no prendre mal, i els tres homes van començar a riure sota la mirada atònita de les quatre velletes. Era un actor famós, que elles no coneixien, que portava dos guardaespalles, i a qui van alegrar el dia amb el seu petit espectacle. No ho van saber fins a l'últim dia, quan van anar a pagar l'hotel, que el famós actor els va deixar una carta on els deia que elles soles eren prou llestes per valdre's, com ho havien fet tota la vida, i que la seva reserva d'hotel estava pagada! Una història bonica!

De tornada a l'hotel, els nens no van deixar de xerrar imaginant-se què farien si entrava un famós a l'ascensor i com es farien els seus amics, però *EII* va estar callat bona part del trajecte. No va deixar de pensar que aquelles quatre velletes havien estat víctimes d'un tracte molt lleig i dolorós per part de gent del seu entorn. Per part dels familiars era clar; no les veien capaces de voltar pel món soles. Però no va poder evitar preguntar-se què hauria passat si no haguessin estat dones grans... Què hauria fet l'actor famós tan simpàtic que els pagà l'estada a l'hotel? També ho hauria fet si haguessin estat dos homes de mitjana edat? O s'hauria sentit ofès pel malentès. Potser estava exagerant... Però aquells tractes el tenien una mica molest els últims dies...

L'endemà va ser espectacular! Van visitar tot el que els quedava per visitar, deixant l'estàtua de la Llibertat per a l'endemà, l'últim dia. Marxarien al migdia i arribarien a casa ben entrada la nit, així que només els quedarien unes poques hores aquell matí, que destinarien a visitar l'icònic símbol de la ciutat de Nova York. Al matí van visitar Times Square, Bryant Park, la New York Public Library i la 5th Avenue. A la tarda, *EII* els havia preparat una altra activitat sorpresa. Van anar a Central Park a patinar! Van llogar uns patins i es van passar la tarda patinat. Ella era la que millor ho feia, però, així i tot, va caure algun cop. Ells, els nois, gairebé no s'aguantaven drets sobre els patins i eren la riota de tota la pista cada cop que

queien. Malgrat això, s'ho van passar molt bé. *Ella*, al principi, no havia llogat patins, però els nens el van acabar convenent perquè ho fes. Era cert que cada Nadal en els viatges de categoria "Extrem" nadava amb taurons, es tirava en paracaigudes, però el que era l'equilibri, no era el seu fort... Finalment, es va posar els patins i va començar a lliscar per la pista. Ho va fer molt bé, si més no els primers 10 segons. Llavors es va entrebancar amb el patí mal cordat i va caure sobre l'asfalt. No es va fer mal. Els nens el van mirar preocupats, però *Ella* els va treure la llengua des del terra i tots tres van esclatar a riure tot assenyalant-lo, mentre *Ella* reia també des del terra. Aquest fet va transcórrer en unes poques mil·lèsimes de segon, no us penséssiu que es va estar gaire estona estirat, però, quan es disposava a aixecar-se una multitud de gent el va envoltar. Un senyor es va acotar i va dir:

-Es troba bé, Sir? Vol que truquem a una ambulància?

I un altre cridava:

-John, marco el número?

Ella, força enfadat va desfer-se de l'home que li feia preguntes i es va aixecar, no sense que l'intentessin ajudar 4 o 5 persones més. En ser dret tothom feia comentaris com ara "Pobre home" o "Mira que posar-se uns patins..." o "Em sembla que fa veure que està bé, però no s'hi troba, truco igualment?" o "I aquells nens d'allà rient. Es nota que no tenen educació". *Ella*, però, no va fer cas de res i es va tornar a posar a patinar. I amb molta sort i ajuda d'ella, que era una experta, va aconseguir superar de lluny els nois, pel que fa a les habilitats sobre rodes. La tarda va ser inoblidable per a tots, s'ho van passar molt bé. Però, malgrat el sentiment de felicitat que va experimentar cada minut després de la caiguda, *Ella* no va poder deixar de preguntar-se per què la gent no es podia posar en els seus assumptes i prou. Bé que tota la placeta havia rigut quan els nois havien caigut, repetidament, en postures on la possibilitat de prendre mal era molt més elevada que com havia caigut *Ella*. Però no, la gent sempre l'havia de tractar diferent. Tant se val les explicacions que donés o com es volgués sentir, la resposta per part de la societat sempre era la mateixa: "Ets vulnerable, necessites ajuda".

A la nit es van dedicar a fer una cosa que als quatre els agradava molt, recordar-los a ells; els seus pares, en Rosendu i la Maria. Van parlar sobre el viatge tot pensant el que els hauria agradat i el que no. Els nens van estar pensant en quines situacions haurien rigut més, o en quines estaven segurs que s'haurien ben enfadat. I *Ella*, es va dedicar a explicar-los altres anècdotes que conservava. Mai n'explicava una de repetida. N'hi havia tantes, que no calia. I xerrant i xerrant, de record en record, van anar a dormir molt tard, però amb un sentiment d'unitat que només aconsegueixen aquells qui troben a faltar a persones estimades, que ja no hi són.

El matí següent van visitar l'estàtua de la Llibertat, però van estar força callats. Els embolcallava una sensació de malenconia i també de comiat. Un dels seus viatges estava arribant a la seva fi. I, malgrat que s'ho havien passat molt bé, no podien evitar sentir que el temps passés tan ràpidament.

Ell és el meu avi. Home capaç, competent expert i hàbil. Els nens són els seus nets, dos nens i una nena, jo. En Rosendu i la Maria són els seus pares, els meus besavis. Unes persones extraordinàries que m'hauria encantat conèixer. Però si vull donar gràcies a algú, és a *Ell*, perquè a través de les seves històries i els seus viatges no només he conegut i estimat els besavis, també he après a ser lliure, independent, a tenir curiositat, no deixar-me trepitjar per ningú... Gràcies, avi. No permetis que els anys ni els convencionalismes de la societat et tallin les ales.